

HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Akademický rok 2023/2024

Jméno studenta: Martin Kotršál
Studijní obor/zaměření: Ekonomická a regionální geografie
Téma bakalářské práce: Oblast tmavé oblohy a její význam pro lokální a regionální rozvoj: příklad Manětínska

Hodnotitel – vedoucí práce: RNDr. David Vogt, Ph.D.

Kritéria hodnocení: (1 nejlepší, 4 nejhorší, N-nelze hodnotit)

	1	2	3	4	N
A) Definování cílů práce	☒	☐	☐	☐	☐
B) Metodický postup vypracování práce	☐	☒	☐	☐	☐
C) Teoretický základ práce (rešeršní část)	☒	☐	☐	☐	☐
D) Členění práce (do kapitol, podkapitol, odstavců)	☒	☐	☐	☐	☐
E) Jazykové zpracování práce (skladba vět, gramatika)	☒	☐	☐	☐	☐
F) Formální zpracování práce	☒	☐	☐	☐	☐
G) Přesnost formulací a práce s odborným jazykem	☒	☐	☐	☐	☐
H) Práce s odbornou literaturou (normy, citace)	☐	☒	☐	☐	☐
I) Práce se zahraniční literaturou, úroveň souhrnu v cizím jazyce	☒	☐	☐	☐	☐
J) Celkový postup řešení a práce s informacemi	☒	☐	☐	☐	☐
K) Závěry práce a jejich formulace	☒	☐	☐	☐	☐
L) Splnění cílů práce	☐	☒	☐	☐	☐
M) Odborný přínos práce (pro teorii, pro praxi)	☐	☒	☐	☐	☐
N) Spolupráce autora s vedoucím práce a katedrou	☒	☐	☐	☐	☐
O) Přístup autora k řešení problematiky práce	☒	☐	☐	☐	☐
P) Celkový dojem z práce	☒	☐	☐	☐	☐

Do Portálu ZČU byl zadáný tento výsledek kontroly plagiátorství¹:

Posouzeno
 Posouzeno - podezřelá shoda

Navrhuji klasifikovat bakalářskou práci klasifikačním stupněm:²

výborně

Stručně zdůvodnění navrhovaného klasifikačního stupně:³

Bakalářská práce Martina Kotršála se zabývá zajímavým tématem astronomie vyhledávané Manětínské oblasti tmavé oblohy (MOTO) a jejího potenciálu pro cestovní ruch, potažmo lokální a regionální rozvoj, na základě šetření mezi dobrovolníky podílejícími se na správě oblasti, dotčenými obcemi, jejich obyvateli i obyvateli okolních obcí. Cíle práce jsou formulovány jasně a přehledně, případně mohly být ještě rozvedeny hlubší argumentací, kterou však poskytuje následující teoretická část.

Metodický postup vhodně směřuje k naplnění cílů práce. Jisté výhrady lze mít k plnění druhého dílčího cíle práce, potažmo hlavního cíle práce z hlediska hodnocení významu pro cestovní ruch a regionální rozvoj, což se podobně jako u prvního dílčího cíle opírá o percepce respondentů bez nutně přímého vztahu k cestovnímu ruchu. Sledovat přímo návštěvníky oblasti by asi bylo, i vzhledem k časové náročnosti, obtížné, nicméně autor se mohl např. zaměřit na dotazování podnikatelů v oborech blízkých cestovnímu ruchu apod. Takto je sledován pouze pohled obyvatel jakožto rezidentů či potenciálních návštěvníků, případně dalších aktérů mimo komerční sféru. Též bylo možné zkoumat souvislost s mikroregionální spoluprací obcí, působení různých neziskových organizací, což autor neopomíjí alespoň v teoretické části na s. 26. Metodika, vhodně umístěná až na začátek praktické části, je stručná a celkem výstižná, mohla být ale místy popsána podrobněji (není např. úplně jasné, jak byly získány kontakty na první oslovené participanty MOTO), mohly být vysvětleny pojmy jako metoda „sněhové koule“ (s. 28), byť jsou poměrně známé. Autor si je sám některých nedostatků postupu vědom a vyjadřuje se k nim v Závěru práce. Je třeba vnímat, že se jedná o téma v rámci české humánní geografie a regionálního rozvoje stále poměrně netradiční.

Práce výsledky dotazníkového šetření shrnuje v množství tabulek a zejména přehledných tematických map, což oceňuji. Pro celkové shrnutí odpovědí jednotlivých otázek by možná bývalo bylo vhodné použít i grafy (např. u tab. 2 či 10 a dalších). Ačkoli počty respondentů v obcích dosáhly řádově stovek, autor si je vědom omezené vypovídací schopnosti o geografické diferenciaci při rozmělnění odpovědí za množství okolních obcí. Z podobných důvodů je ale do jisté míry omezena i vypovídací schopnost výsledků dotazování obyvatel obcí MOTO. Na s. 29 je zmíněno určování vhodné velikosti vzorku (opět mohlo být podloženo metodologickou literaturou). Je též otázkou, do jaké míry mohlo být skutečně dosaženo „náhodného výběru“, i když je dobře, že se o to autor snažil. V případě dotazování v okolí MOTO mohlo výsledky zkreslit, pokud by v některé z obcí byli více zastoupeni např. jen respondenti ze zmíněných oslovených domů s pečovatelskou službou, byť v ukázané věkové struktuře podle druhé části obr. 24 je zastoupení seniorů maximálně 50%.

Teoretická část má logickou strukturu a vítám snahu o skutečnou diskusi s literaturou. Práce využívá vhodný počet 62 zdrojů. Jedná se zejména o zahraniční odborné články a další texty, což je dáno i globální povahou problematiky i větším zájmem o téma v zahraničním akademickém prostředí. V souvislosti s českými oblastmi tmavé oblohy a MOTO jsou ale pochopitelně využívány i zdroje české či např. polské (částečně podobný výzkum Iwanického (2022)). Také k problematice cestovního ruchu a regionálního rozvoje jsou více využity i české zdroje včetně některých základních učebnic, ne však jen ony. Možná sporné je využití dvou článků i z časopisu Sustainability, někdy řazeného mezi tzv. predátorské, ovšem na úrovni BP a vzhledem k vzácnosti tématu propojení tmavé oblohy a cestovního ruchu je jejich použití akceptovatelné.

Metodické poznámky:

¹ Označte výsledek kontroly plagiátorství, který jste zadal/a do Portálu ZČU a odůvodněte níže při odůvodnění klasifikačního stupně.

² Kliknutím na pole vyberte požadovaný kvalifikační stupeň.

³ Stručně zdůvodněte navrhovaný klasifikační stupeň, odůvodnění zpracujte v rozsahu 5 - 10 vět.

⁴ Otázky a připomínky k bližšímu vysvětlení při obhajobě – dvě až tři otázky.

Zdroje jsou řádně citovány podle normy APA 7, jen zřídka s chybnou kurzívou v úplné citaci či ojedinělou absencí znaku & („Mitchell, D., Gallaway, T. (2019)“). Automatická kontrola ukázala jen minimální shodu s jinými pracemi, týkající se spíše podobné terminologie, definic, seznamů obcí apod. Sporná je shoda některých citovaných zdrojů se zdroji textu https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/news_170724_SZ/%24FILE/ma_SZ.pdf, když je však využívána i řada zdrojů jiných a relevantních odborných článků k tématu není mnoho. Autor však v práci cituje zdroj MŽP (n.d.) se stručným anglickým textem, který na výše zmíněný rozsáhlejší text odkazuje, tedy ani práci s materiály MŽP nikterak nezamlčuje. Nejasný je zdroj odstavce na začátku s. 19. V metodice měla být citována odborná literatura u pojmů jako sněhová koule, spolehlivost, určení velikosti vzorku atd.

Vzhledem k práci s množstvím zahraničních zdrojů i přes nestandardně kratší abstrakt nesnižuji hodnocení příslušné položky. Formální a jazyková úroveň práce je obecně vysoká, jen s nepříliš častými drobnými chybami v koncovkách, interpunkci či slovosledu (např. na s. 61: „laika široké z veřejnosti“ – s. 61, s. 17: „za stranu polskou iniciující její vznik Astronomického ústavu Univerzity ve Vratislavi“, na s. 33: „Je zde instalována informační tabulka k ní.“, na s. 40: „Níc méně odpovídá tvrzení jednoho z organizátorů a konajícím akcím zde.“, název „Obr. 11: Povědomí o obyvatel existenci MOTO“ na s. 44). Stylisticky nevhodné je použití slova „díky“ v negativním kontextu (název obr. 10).

Vítám množství map, které jsou zpracovány přehledně a vesměs formálně správně, jen s drobnými nedostatky. V tiráži mohlo být uvedeno jejich kartografické zobrazení. V obr. 4 a 6-17 chybí v legendě administrativní hranice, u obr. 10 „ujel“ zdroj na další stranu, v obr. 11-17 šlo lépe upravit mezní hodnoty intervalů podkladového kartogramu, který vhodně relativizuje počet respondentů. V kartodiagramech v zájmu viditelnosti úzkých výsečí nebylo nutné ukazovat vnější ohraničení barev. V obr. 14 šlo lépe popisem či v legendě odlišit jednotlivé části. V obr. 18 (méně i v dalších) je legenda umístěna příliš blízko rámu.

V poznámce pod čarou na s. 29, 30 a 52 je odkaz na blíže nespécifikovanou přílohu. Jedná se o přílohy M a N. Příloha N, ač v seznamu příloh uvedena správně, je však v přílohách označena, stejně jako jiná příloha „J“. Na str. 36 nahoře je odkaz na obr. 5 místo 6. V části 3.33, 3.34 a celé 3.4 a 3.5 i 3.6 se na obrázky a tabulky často neodkazuje (výjimky na s. 47 či 54).

Lze mít drobné faktografické výhrady. Práce několikrát zmiňuje (s. 24, 62, 64), že pozorování noční oblohy není sezónní. Je však nutno poznamenat, že s rostoucí zeměpisnou šířkou se projevuje výrazná sezónnost a i v Česku je kolem letního slunovratu celou noc tzv. astronomický soumrak, tedy pozorovací podmínky jsou paradoxně nejlepší v zimě, čemuž by se mohla přizpůsobit i infrastruktura MOTO. Název obr. 14 je mírně zavádějící: „Zkušenost s pozorováním noční oblohy a vliv MOTO na cestovní ruch“. Ve skutečnosti jde spíše o zkušenosti přímo s pozorovacími akcemi MOTO.

Metodické poznámky:

¹ Označte výsledek kontroly plagiátorství, který jste zadal/a do Portálu ZČU a odůvodněte níže při odůvodnění klasifikačního stupně.

² Kliknutím na pole vyberte požadovaný kvalifikační stupeň.

³ Stručně zdůvodněte navrhovaný klasifikační stupeň, odůvodnění zpracujte v rozsahu 5 - 10 vět.

⁴ Otázky a připomínky k bližšímu vysvětlení při obhajobě – dvě až tři otázky.

U interpretace odpovědí lidí, kteří se o noční oblohu (ne)začali zajímat až se vznikem MOTO je možná vhodné zohlednit i vliv věku respondenta. Jako nelogické se jeví tvrzení ze s. 42 naznačující rozpor u shodných případů: „Dále bylo zjištěno, že čtyři ze šesti zapojených obcí neidentifikovaly žádné další přínosy tmavé oblohy mimo cestovní ruch. Naproti tomu obec Dražeň vnímá jako jediný přínos právě zvýšený cestovní ruch“. Podobně na s. 60: „Štichovice a Dražeň nikterak MOTO neomezuje, a podnikají opatření, stejně jako zbylé obce podnikají aktivity spojené s příznivějším veřejným osvětlením, a to i obce Štědrá, Pšov a Toužim, které v souvislosti s MOTO nezaznamenávají žádná omezení“. Ze s. 44-45 vyplývá předpoklad, že „pouze 61,87 % dotázaných vyjádřilo alespoň okrajový zájem o noční oblohu, což představuje 172 ze 198 obyvatel, kteří o MOTO vědí“. Není však jisté, zda jsou jedni úplnou podmnožinou druhých. Jestliže respondenti v MOTO nezmínili mezi pozitivní dopady tmy na živé organismy, může to být tím, že lidé mají více tendenci zdůrazňovat negativa, která v tomto ohledu v MOTO přítomna nejsou.

Přes některé dílčí výhrady oceňuji celkově velice kvalitně zpracovanou práci na neotřelé téma. Martin Kotršál v rozsáhlé rešerši a při čtyřech dotazníkových šetřeních i terénním průzkumu pozorovacích lokalit v MOTO vynaložil značné úsilí a i přes obtížnost tématu došel k zajímavým poznatkům, které vhodně konfrontuje v Diskusi i s teoretickými předpoklady. Dochází i k praktickým doporučením, i když míra odborného přínosu a možnosti praktické aplikace (např. po konzultaci se zástupci MOTO nebo i dalšími aktéry) je samozřejmě sporná. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku 1.

Otázky a připomínky k bližšímu vysvětlení při obhajobě⁴:

- 1) V práci se několikrát, např. na s. 18, objevuje tvrzení, že jde o jedinou českou oblast tmavé oblohy mimo příhraniční horské oblasti, potenciálně blíže návštěvníkům. Co však má Manětínsko přesto s pohraničím společné?
- 2) Zvažoval jste i výzkum mezi podnikateli v odvětvích blízkých cestovnímu ruchu?
- 3) Není (ne)spolupráce participantů s obcemi a rozpor v odpovědích mezi obcemi a participanty (s. 35-36, 39, obr. 6 s 7) ovlivněna původem participantů, resp. jejich konkrétním působištem v určitých obcích?

V Plzni, dne 27. května 2024

Podpis hodnotitele

Metodické poznámky:

¹ Označte výsledek kontroly plagiátorství, který jste zadal/a do Portálu ZČU a odůvodněte níže při odůvodnění klasifikačního stupně.

² Kliknutím na pole vyberte požadovaný kvalifikační stupeň.

³ Stručně zdůvodněte navrhovaný klasifikační stupeň, odůvodnění zpracujte v rozsahu 5 - 10 vět.

⁴ Otázky a připomínky k bližšímu vysvětlení při obhajobě – dvě až tři otázky.